

Dach ceramiczny – tradycja z przyszłością

Ceramiczne pokrycia na odnawianych dachach obiektów zabytkowych można odebrać jako obowiązek nakładany przez konserwatorów zabytków. W rzeczywistości lista zalet ceramicznej dachówki jest tak długa, że bez trudu przekonuje do siebie inwestorów i architektów nie tylko przy renowacji dachów, ale również przy budowie nowych obiektów.

Ozdoba i prestiż

Płyt ceramicznych do krycia dachów używali już Etruskowie osiem wieków przed Chrystusem. Jednak formę dachówki używaną dzisiaj dało ludzkości Cesarstwo Rzymskie. Dzięki podbojom Imperium krycie dachów płytkami stało się popularne. Cywilizacja rzymska, oprócz niezwykłej sztuki, literatury i filozofii, podarowała zatem światu dachówkę ceramiczną. Odtąd stała się ona nierozłącznym elementem europejskiego krajobrazu i myślenia o domu jako miejscu bezpiecznym, cichym i ciepłym.

*Romańska
Karthago 14.*

Najpierw dachówka królowała na rzymskich świątyniach i domach patrycjuszów, potem na dachach średniowiecznych katedr i ratuszy, następnie na królewskich i arystokratycznych pałacach. Od czasów średniowiecza świątynie oraz zamki królewskie były obiektami znacznie górującymi nad pozostałą zabudową miasta. Wysokie, strzeliste wnętrza gotyckich kościołów były przykryte spadzistymi dachami o ogromnej powierzchni. Na dachach pałaców zwykle układano dachówki, które starannie komponowano – często spotykane były wzory szachownicy czy krzyża. Dachy tych obiektów stanowiły element dekoracyjny, mieniły się kolorami nawet z dużej odległości.

Aż wreszcie, po latach, dachówka ceramiczna zagościła na dachach prywatnych domostw.

Nie tylko do renowacji

Przez wieki na terenie Europy wymyślano wiele rozmaitych typów dachówek ceramicznych. Są wśród nich różne rodzaje Karpiówki, dachówki zakładkowe (np. Renesansowe, Marsylki i Holenderki), czy dachówki tradycyjne (Esówki i Mnich-Mniszka). Konserwatorzy zabytków konsekwentnie dążą do przywracania wyglądu obiektów zabytkowych z czasów ich największej świetności. Świadczą o tym odnowione dachy budowli takich jak Zamek w Malborku, wrocławski kościół św. Marii Magdaleny czy Collegium Maius w Krakowie. Elementy tych obiektów odrestaurowane zostały z dachówek ceramicznych marki Koramic produkowanych przez firmę Wienerberger.

Tradycyjnie podstawowym kolorem cechującym dachówki była i jest naturalna, czerwona barwa wypalanej gliny. Jednak produkty te oferują dużo więcej – gładka i lekko lśniąca powierzchnia angobowanych dachówek ceramicznych od zawsze zwraca na siebie uwagę. Dla spotęgowania tego efektu, zewnętrzną stronę dachówki pokrywa się warstwą szlachetnej glinki – angoby lub glazury. Spełnia ona funkcję ochronną, nadając jednocześnie materiałowi nasycony kolor i połysk. Zabiegi te wygładzają powierzchnię dachówki oraz pozwalają uzyskać różnorodną kolorystykę – od naturalnej czerwieni i jej różnych odcieni, przez paletę brązów, aż po antracyt i czerni lub kolory łączone. Możliwe do uzyskania są także wszystkie inne barwy, jak chociażby niebieski lub zielony.

Taka różnorodność stylistyczna i kolorystyczna pozwala dopasować pokrycie do niemal każdego, nawet najbardziej skomplikowanego i fantazyjnego dachu oraz stylu architektonicznego. Nic dziwnego, że dachy ceramiczne nadal są ważnym elementem wielu współczesnych projektów. Uświęcony tradycją, wyjątkowy materiał pokryciowy wciąż gwarantuje współczesnym architektom ogromną swobodę projektowania. Co więcej, doskonały efekt wizualny dachu idzie w parze ze świetnymi parametrami technicznymi i użytkowymi.

Ceramika – pokrycie dachowe bez wad

Dachówka ceramiczna to nie jedyny istniejący na rynku rodzaj pokrycia. Prawda jest jednak taka, że korzystna relacja ceny do jakości materiału oraz późniejsze relatywnie niskie koszty eksploatacji dachu spowodowały jej największą popularność wśród inwestorów. Jedyny warunek konieczny do zastosowania dachówki ceramicznej to dach spadzisty (nowoczesne modele dachówek ceramicznych umożliwiają krycie dachu już przy kilkunastopiętrowym kącie nachylenia). Taka konstrukcja pozwala skutecznie odprowadzać śnieg i wodę deszczową. Dzięki stosunkowo dużej masie (najpopularniejsze modele zawierają się w przedziale od 40 do 70 kg/m²) dachówki tworzą szczelną połać dachową dociskając się wzajemnie własnym ciężarem. Dach stanowi jednocześnie skuteczną barierę odporną na silne uderzenia wiatru.

Cecha podstawowa ceramiki to jej długowieczność wynikająca z odporności na nieustanne cykle przechodzenia między temperaturami dodatnimi i ujemnymi (mrozoodporność). Całkowicie niepalne dachówki (to pierwszy w historii praktycznie wykorzystany materiał ognioodporny) równie dobrze reagują na dobowe cykle nagrzewania i chłodzenia połąci dachowej. Dach powoli akumuluje ciepło i równie wolno je oddaje. Dzięki temu, że prawidłowo ułożone dachówki mogą w pewnym zakresie pracować niezależnie, praca dachu spowodowana różnicą temperatur nie jest przenoszona na konstrukcję dachową (więźbę).

Barwa dachówek ceramicznych, przy całej różnorodności dostępnych kolorów, jest zawsze trwałym efektem wypalenia naturalnego materiału. Dachówki z ceramiki nie blakną, nie zmieniają barwy i nie łuszczą się. Raz wypalona dachówka zachowuje swoje właściwości i barwę przez cały okres użytkowania. Co więcej, do listy znanych już zalet można dopisać odporność na niekorzystne skutki cywilizacyjnych działań człowieka. Ceramika skutecznie obroniła się przed „kwaśnymi” deszczami i spowodowanym dziurą ozonową intensywnym promieniowaniem ultrafioletowym. Wśród pokryć dachowych ceramika jest wyjątkiem, ponieważ przez cały okres

eksploatacji dachu nie wymaga konserwacji i odświeżania. Naprawa dachu bardzo często ogranicza się jedynie do wymiany lub uzupełnienia pojedynczych dachówek.

Obiekty zabytkowe mają pod względem estetyki wyjątkowe wymagania. Ich spełnienie wykracza daleko poza obowiązujące przepisy budowlane i kryterium wpisania się obiektu w istniejącą wokół architekturę. Mimo upływających wieków dachy ceramiczne nadal wyznaczają kanon architektonicznego piękna miejsc o tak szczególnym charakterze, a ponadczasowa estetyka idzie przy tym w parze z doskonałymi walorami użytkowymi, które oparły się nawet zanieczyszczeniom cywilizacyjnym. To tradycja, która wciąż ma przed sobą świetną przyszłość.

Wienerberger Ceramika Budowlana

 KORAMIC
Dachówki ceramiczne

*Mnich-Mniszka
– kolor: rustykalna
angoba.*